

כלבי נוי רולוגיה

קורס הכשרת מאמני כלבי שירות

אפילפסיה

🐾 מחלה נוירולוגית שבאה לידי ביטוי בפרכוסים

🐾 הפרכוסים חוזרים ללא גורם חיצוני

🐾 אבחון נעשה לאחר שני התקפי פרכוס או יותר, או במקרה בו לאחר פרכוס אחד ישנה

הערכה שקיים סיכון מוגבר להתקף נוסף

אפילפסיה - מקור

❧ בחצי מהמקרים, המקור לאפילפסיה לא ברור

❧ בחצי השני, הגורמים הם מגוונים:

❧ מקור גנטי – נטייה משפחתית להתפתחות המחלה

❧ מקור מבני – שינוי במבנה המוח שמוביל להתפרצות (גידול, חבלת ראש, שבץ)

❧ מקור זיהומי – זיהומים במוח או זיהום תוך-רחמי

❧ מקור מטבולי

❧ מקור דלקתי – נדיר (מקרים של דלקת קרום המוח)

אפילפסיה – גורמי סיכון

גיל הילדות 🐾

לאחר גיל 60 (בהתאם לעלייה בתחלואת מוח) 🐾

חבלות ראש 🐾

אירוע מוחי 🐾

דמנציה 🐾

זיהום במוח 🐾

סוגי פרכוסים

פרכוסים מוקדיים:

ללא שינוי במצב ההכרה

עם שינוי במצב ההכרה

פרכוסים כלליים:

מוטוריים

לא מוטוריים

פרכוסים מוקדיים

❧ פעילות חשמלית לא תקינה או פעילות יתר באזור ממוקד במוח, לרוב בהמיספרה (צד אחד) של המוח

❧ מאפייני הפרכוס יהיו תלויים במקום במוח בו ישנה פעילות לא תקינה:

❧ פעילות לא תקינה באזורים מוטוריים תביא לפרכוס שבא לידי ביטוי בתנועות חוזרות של איבר מסוים

❧ פעילות לא תקינה באזורי ראייה תביא להזיות ראייה, טשטוש ראייה, סנוור וכו'

❧ פעילות לא תקינה באזורי שמיעה תביא להזיות שמיעה, בעיות שמיעה וכו'

שינוי במצב ההכרה

- ❧ יכול להתרחש במהלך הפרקוס, בהתאם לחומרה ולמיקום שלו
- ❧ התקף ללא שינוי במצב ההכרה בא לידי ביטוי ביכולת למלא הוראות (לאו דווקא מוטוריות) ובזיכרון פרטי האירוע לאחר שההתקף הסתיים
- ❧ התקף עם שינוי במצב ההכרה בא לידי ביטוי בניתוק, בהייה בחלל, חוסר יצירת קשר או מודעות למתרחש בזמן ההתקף

פרכוסים מוטוריים

- ❧ התקף טוני-קלוני: אובדן הכרה פתאומי המלווה בתנועות לא רצוניות ורעידות של כל הגוף. לעיתים מלווה באיבוד שליטה על הסוגרים ונשיכת לשון.
- ❧ התקף טוני: שרירי הגוף הופכים לנוקשים, לעיתים מלווה בנפילה.
- ❧ התקף קלוני: רעידות ותנועות מהירות, ללא נפילה או התקשחות של השרירים. לרוב מדובר בשרירי הפנים, הצוואר והזרועות.

פרכוסים מוטוריים

🐾 התקף א-טוני: רפיון מוחלט של השרירים שמביא לנפילה

🐾 התקף מיוקלוני: מתבטא בתנועה חדה ומהירה של אחת הגפיים (כמו שקורה לפני

שנרדמים או כשמתעוררים)

פרכוסים לא מוטוריים

- ❗ התקף ניתוק: התקף בהייה קצר (10-30 שניות), החולה ללא מודעות, לעיתים נלוות תנועות לא רצוניות (ליקוק שפתיים, מצמוץ)
- ❗ PNES: התקף על רקע נפשי. לא מדובר בפרכוס "אמיתי" (אין פעילות אבנורמלית של המוח המביאה לפרכוס) אף שהוא נראה חיצונית כמוהו, חשוב להבדיל בינו לבין פרכוס כדי לא לתת טיפול שגוי.

אפילפסיה - סיבוכים

🐾 נזק פיזי כתוצאה ממכה או חבלה בזמן התקף

🐾 סיבוכים נפשיים כתוצאה מקושי בהתמודדות או מתופעות לוואי של תרופות

🐾 סטטוס אפילפטיקוס – פרכוס שנמשך מעל ל-5 דקות יכול להוביל לנזק מוחי

🐾 מוות פתאומי

אפילפסיה - טיפול

❧ טיפול תרופתי

❧ קוצב וגלי

❧ גרייה מוחית של התלמוס

❧ RNS (לאפילפסיה מוקדית)

❧ ניתוח

❧ דיאטה קטוגנית

משימות לכלבי אפילפסיה

🐾 השכבה

🐾 הבאה של כרית ומיקום מתחת לראש

🐾 התראה קולית וקריאה לעזרה

🐾 לחיצה על לחצן מצוקה

נרקופלסיה

סרטון על נרקולפסיה 🐾

סרטון על כלב תגובה לנרקולפסיה 🐾

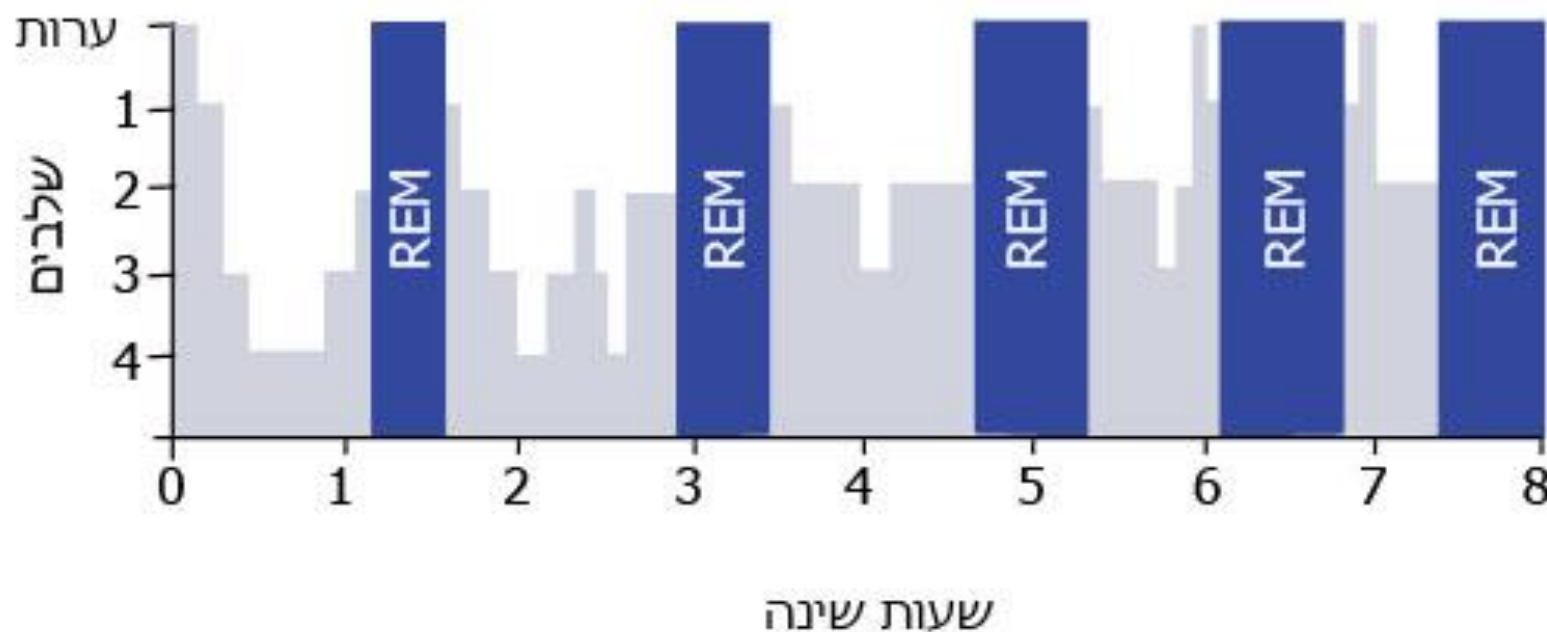

נרקופלסיה

- ✿ מחלה נוירולוגית המתאפיינת בפרצי שינה בלתי נשלטים
- ✿ התקפי השינה מקושרים לעוררות גבוהה או התרגשות
- ✿ מדובר בהפרעת שינה – החלה של שנת REM על מחזורי עירות

מחזורי השינה

שלב 1: הירדמות

שלב 2: שינה קלה

שלבים 3 ו-4: שינה עמוקה

שלב 5: שינת REM

נרקופלסיה - תסמינים

- ✿ ישנוניות והירדמות למספר דקות, כמה פעמים במהלך היום
 - ✿ קטפלקסיה: שיתוק שרירים שגורם לחולשה קיצונית ונפילה.
 - ✿ שיתוק שינה: חוסר יכולת מוחלט לזוז לקראת ההירדמות או אחרי יקיצה
 - ✿ הזיות היפנוגוגיות: חלימה במהלך עירות, דומה להזיות (חלום מעורבב במציאות).
- מלווה לעיתים שיתוק שינה.

נרקופלסיה - מקור

❧ קיים תת-אבחון בישראל

❧ עדויות לכך שמדובר במחלה אוטואימונית (כאשר היא מערבת קטפלקסיה), שיש לה מרכיבים תורשתיים, ולעיתים נדירות יכולה להתפתח כתוצאה מפגיעות ראש.

❧ בעיה נוירולוגית אשר פוגעת ברגולציה של המוח של תהליכי שינה

❧ מעורבות של אזור הנקרא PONS – אחראי לדכא את התנועה במהלך שינה,

וההיפותלמוס – אחראי על רגולציית שינה

נרקופלסיה - מקור

🐾 לרוב מופיעה בגילאי הילדות או הבגרות המוקדמת

🐾 מתפתחת באביב ובקיץ – בסוף עונת החולי

נרקופלסיה - טיפול

🐾 תרופות מעוררות שמטרתן למנוע עייפות

🐾 טיפול בנוגדי דיכאון אשר מטרתם לדכא שנת REM

נרקופלסיה - סיבוכים

פציעה מנפילה בזמן התקף קטפלקסיה

התנהגות אוטומטית במהלך התקפי שינה

משימות לכלבי נרקולפסיה

✿ התראה מוקדמת לסממנים המעידים על הירדמות

✿ "שמירה" על אדם בזמן התקף שינה

✿ הערה מהתקף שינה/שיתוק שינה

✿ התראה על התרגשות ועוררות

✿ DPT

✿ עמידה בין הרגליים לקראת התקף קטפלקסיה